

श्रीमते रामानुजाय नमः
अभिरामवराख्यैः वरवरमुनिपौत्रैः विरचिता अन्तादिरूप

॥ नक्षत्रमालिका ॥

अस्मासु वत्सलतया कृपया च भूयः
स्वेच्छावतीर्णमिह सौम्यवरं मुनीन्द्रं ।
आचार्यपौत्रमभिरामवराभिधानं
अस्मद्गुरुं परमकारुणिकं नतोऽस्मि ॥

श्रीमान् परांकुश मुनिर्जीयाद्यद्ज्ञान मुद्रया ।
नेन्द्रियाश्वयुजो नृणां नित्यं विषय वीथयः ॥ १
यदुरसि भरणीया स्मग्विकसति वकुलनद्वा ।
स जयति महिमानाथो मुररिपु पदसक्तो नः ॥ २
नन्ता॑नन्तान्निनलिनयुग्मे कर्ता॒लोकार्तिकबलनानां ।
भद्राय द्राविडनिगमानां द्रष्टा॒ पुष्टाय वकुलभृत्स्यात् ॥ ३
स्यादेव सामे फणितशशठरे र्योदितोऽच्चस्परणिर्जनानां ।
आरोहिणीनाप्यवरोहिणी हि वेदोदिता तु द्वयमध्युपैति ॥ ४
तिलकमाह नकाचिदपि श्रुतौ त्रिजगतामृगशीर्षसमुद्भवा ।
स्फुटतरं वकुलाभरणीयवाक् पुरुषमादिमशेषपदैरपि ॥ ५
पित्रादि स्सकलविधोऽपि बन्धुवर्गो
यस्यासीत्सरसिज वासिनीसहायः ।
आविस्स्यु धनकरुणा रसावसेकैः
आद्रा॒ मे वकुलभृतः कटाक्षपाताः ॥ ६

१

तामाश्रयामि करुणां वकुलाभिरामां
या॑सौ पुनर्वसुमती वल्येऽवतीर्णा॑ ।
प्रज्ञादशोन्मिषितया प्रथितानुभावा
ज्योतिःपरं यदनिदं तदिदं चकार ॥ ७
रचितवति रमाया नायकस्यांघ्रिपुष्यत्
प्रणयरस सुधाभ्यिस्नोतसि स्वैरगाहं ।
प्रभवति कलिघर्म प्रावृषेण्याम्बुवाहे
वकुलधरमुनीन्द्रे तापवार्ता कथं नः ॥ ८
नमज्जनस्य चित्तभित्ति भक्तिचित्र तूलिका
भवाहिवीर्य भज्जने नरेन्द्रमन्त्र यंत्रणा ।
प्रपन्नलोककैरव प्रसन्नचारु चंद्रिका
शठारि हस्तमुद्रिका हठाद्बुनोतु मे तमः ॥ ९
मनस्सफटिक दर्पण प्रतिफलत्परब्रह्मणः
प्रदर्शनमिवाचरन् प्रथितबोध मुद्रांकितः ।
सतामभय शंसिता भवभयाभितपात्मना
मघानि शमयेत नशशठरिपोरवामः करः ॥ १०
रमयतु शठशत्रुरत्युन्नताचार युक्तैर्जनैः
अवनत पदपद्ययुग्मो॑नुकम्पामृताम्भोनिधिः ।
बहुविधकृतं पूर्वफल्गुन्यगाचार चिंताकुलं
हृदयमसदशात्म पादारविन्दानुषङ्गान्मम ॥ ११
मग्नं मानस मास्मभूशशठरिपोरव्याजसिद्धा कृपा
नौका काचन नाविकोऽपि सपुनसंतारकग्रामणीः ।
एतेनोत्तरफलगुनीरस परिक्लिष्टोपभोगोर्मिंकं
दुःखावर्तदुरंतपारगमनं संसारवाराकरं ॥ १२
२

रत्नदीपिकायमान हस्तमुद्रिकाकृत त्रयीगिरींद्र
 कन्दरान्तराल गाढ़रुढ़रुढिमन्त्रिदानसूचनेन ।
 द्राविडागमोपगीति मूलसेकशीत वीतनिद्रपत्र
 दिव्यतिंत्रिणी समीपगेन नाथवानहं परांकुशेन ॥ १३
 नत्या नत्यागकारी क्षणमपि चिदचित्तायकामेयकामे
 छन्दश्छन्दस्वरूपे महसि कमलया भासमानेऽसमाने ।
 श्रेयशश्रेयस्विसंधैः परिचयसुरभिः कैसराणां सराणां
 पातात्पाताद्भवाब्धौ शठरिपुरिह नो वीक्षणेन क्षणेन ॥ १४
 न प्रपत्तिवर्त्मनः प्रवर्तनापदानवासनानुसारि
 नव्यपेत सर्वदाजलाशयान्वयं कथं समं सरोजं ।
 स्वातिकामि योगिवृन्द चित्तपद्म बद्धसौहदानुरक्त
 रूपयोशशठारि पादयोर्युगेन संनतार्ति भञ्जनेन ॥ १५
 नत्वा यां कुसुमायुधेषुधिरुचि व्याघातमातन्वर्ती
 शेमुष्या महातमहायि तरुणीजङ्घासु जङ्घालता ।
 विस्तीर्णच्छविशाखया शठजितो वृत्तानुपूर्वजुषा
 जङ्घाकल्पतरुश्रिया सुरभितं चिन्तावनं मामकं ॥ १६
 कनदवयव लोलदाभावदातापगास्त्रोतस
 स्समुदित गुरुबुद्धुदाकार सन्देहसन्दायिनोः ।
 ककुदधिगत मित्रभावं स्वभावाद्युगं जानुनो
 मम हृदि शठवैरिनाम्नो मुर्नीद्रस्य संदीव्यतु ॥ १७
 तुलासरणिसीमनि प्रथितरूपया हस्तिनां
 करेण करभेण वा कदलिकाप्रकाण्डेन वा ।
 तथोपरि च पृश्यतां नयनबन्धनज्येष्ठया
 चमत्कृतिमती मतिशशठरिपूरु लक्ष्म्या मम ॥ १८
 ३

महःप्ररोहमञ्जरी मनोज्ञ रत्नमेखला
 कलाप पुष्टिता कटीतटीपटी शठद्विषः ।
 उरस्त्रवत्प्रभाङ्गरी निपात निप्प्रनाभिका
 वटोत्थफेन मण्डली वितर्कमूलमेव नः ॥ १९
 नयनसुभग नाभीमुद्दिशन्ती शठारेः
 सर इति परिभाषा ढौकते सार्थकत्वं ।
 सततमितरथा नसंहता नेत्रमीनाः
 कथमिह विहरेयुः कौतुकोद्रेकयुक्ताः ॥ २०
 तां मध्यदेश सुषमामवलोकयामि
 रोमावळी त्रिवळिका रुचिरां शठारेः ।
 रेखोत्तरा यदुपमामधिकाभिलाषा
 ढौकेत वा यदि न वा वटपत्रशोभा ॥ २१
 भासा न व्यतिभिदुरी भवन्ति भृङ्गाः
 हारस्थादुरसि हरिन्मणेशशठारेः ।
 आरूढा वकुलमर्यां स्रजं सुगन्धां
 शब्देन श्रवणसुखेन यान्ति भेदं ॥ २२
 दमवतः कुरुते मदनोद्धतान्
 सुघटयत्यबुधान् बुधनिष्ठया ।
 प्रथितमुद्रमनिद्रसरोह
 प्रणयि पाणितलं शठजिन्मुनेः ॥ २३
 नेह संसरणरोग संहतिर्जायते शतभिषक्तिकित्सया ।
 अन्तरेण शठवैरि कंधरालम्बमान वकुलसजां रजः ॥ २४
 जन्मध्वंसं दिशति जनानां वक्त्रं दीप्रोष्टपदमनोजं ।
 मन्दस्मेरं मधुर कटाक्षं सुभूरेखं सुभग कपोलं ॥ २५
 ४

लसति हि भजतां भाद्रोत्तरपद करणारूढं ।
 शठरिपु मकुटं भासा परिहृत दुरितध्वान्तं ॥ २६
 अन्तरेण शठारातिं कस्संसारे वतीह नः ।
 तदहं हृदये नित्यं निदधे तद्वपुश्चियं ॥ २७
 वाचिकी वरिवस्या मे तारका मालिकात्मिका ।
 परांकुश पदाब्जेन परिष्कारवती भवेत् ॥ २८

॥ इति नक्षत्रमालिका ॥

श्रीमते शठकोपाय नमः

मंडयं नायक रामानुज